

Han tornat

Quaranta anys enrere, a molts pobles catalans hi havia una caserna de la Guàrdia Civil. A Alpicat, no. Això no vol dir que no comptéssim amb els inestimables serveis que oferien a la comunitat aquells que asseguren tenir l'honor com a "principal divisa". Depeníem de la caserna que hi havia a Rosselló. Tot i així, sovint es passejaven, amb el cotxe i en parella, pels camins del terme alpicatí o pels carrers del poble. La canalla ens miràvem aquells homes uniformats, sovint malcarats i parlant sempre en castellà, amb una barreja de respecte i temor. Els padrins i els pares ens havien transmès, potser sense raonar-ho amb claredat, que valia més no fer-los enfadar. En aquella època, jo era un marrec temorós i no sabia, per exemple, que el cos de la Guàrdia Civil no era ben bé un cos policial, sinó un institut armat de naturalesa militar, i que durant el franquisme la seva presència als pobles més petits tenia, entre d'altres, la finalitat de controlar la població per part del règim. Des dels primers anys seixanta, la Benemèrita es va ocupar de la gestió i vigilància del trànsit, abans que el desplegament dels Mossos d'Esquadra se'n fes càrrec i els arraconés. Els nostres primers anys com a conductors, doncs, els vam haver de fer sota la supervisió d'uns policies que actuaven de forma arbitrària especialment quan descobrien (pels identificadors que duïes a l'exterior del vehicle, o per la teva llengua quan t'hi adreçaves) les filies catalanistes del conductor. Em van aturar un parell de cops. El primer,

em volien encolomar una multa de velocitat en un lloc per on no havia passat. Vaig haver de reclamar i, naturalment, la sanció no va arribar mai, perquè la foto que pretenien haver-me fet era impossible que existís. La segona, un dissabte a la nit, em van aturar, prop de Torrefarrera, i em van avisar que no es podien dur adhesius al vehicle (hi duia un adhesiu on es llegia CAT) i, quan els vaig demanar si n'hi havia algun de permès, em van dir que només es podia portar l'E d'Espanya amb fons blanc.

Crèiem, de bona fe, que la Guàrdia Civil havia passat a ser un cos residual, a casa nostra, una presència gairebé anecdòtica. No he parlat amb un Guàrdia Civil en els últims vint-i-cinc anys. Però la realitat ens fa tocar de peus a terra, i ens ha plantat davant dels morros el retorn del cos (animats amb el crit de "A por ellos!") en forma de càrregues brutals contra població que defensa el seu vot de forma pacífica.

Els nostres pares van créixer, doncs, amb l'alè de la Benemèrita al clatell. I nosaltres, els seus fills i els seus nets, ja gairebé l'havíem oblidat quan, de cop i volta, hem tornat a sentir aquest alè terrorífic i alguns, fins i tot, la violència ferotge i injustificable que el segueix.

